

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

20.05.2024 nr DM-126475-17

Pelisoo uuringuruumi geoloogilise uuringu loa nr L.MU/520774 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 ning osaühingu MV Turvas poolt 21.11.2023 esitatud taotluse, otsustan:

1.1. Anda osaühingule MV Turvas (registrikood 10930579) geoloogilise uuringu loa nr L.MU/520774 Pelisoo uuringuruumis kehtivusajaga kolm aastat.

1.2. Lisada antavale uuringuloale täiendavad tingimused vastavalt korralduse peatükis 3. toodud kaalutlustele.

1.3. Korraldus jõustub osaühingule MV Turvas teatavaks tegemisest.

Käesolev korraldus on uuringuloa nr L.MU/520774 lahutamatu osa.

Uuringuluba nr L.MU/520774 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

Osaühing MV Turvas (registrikood 10930579, aadress Tallinna tn 61, Kuressaare linn, Saaremaa vald, Saare maakond) esitas 21.11.2023 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis, edaspidi *KOTKAS* 21.11.2023 dokumendina nr DM-126475-1) Keskkonnaametile Pelisoo uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (edaspidi *uuringuluba*) taotluse.

Taotletav Pelisoo uuringuruum asub Saare maakonnas Saaremaa vallas Ohtja, Aula-Vinti ja Hakjala külades. Uuringuruumi teenindusala põhjapoolne lahustükk paikneb Kuumi turbatootmisala mäeeraldise teenindusmaal Kuumiraba maaüksusel (KÜ 48301:003:0168, sihtotstarve 100% turbatööstusmaa). Valdav osa lõunapoolsest lahustükist paikneb eravalduses olevatel Kuumi maaüksustel (KÜ 48301:003:0062 ja KÜ 34801:001:0309, sihtotstarve 100% maatulundusmaa). Lisaks hõlmab taotletava uuringuruumi teenindusala lõunaosa osaliselt ka riigi omandis olevaid Kihelkonna metskond 345 (KÜ 48301:003:0253, sihtotstarve 100% maatulundusmaa), Toosimaa (KÜ 48301:001:0726, sihtotstarve 100% maatulundusmaa) ja Nurga (KÜ 43301:001:0640, sihtotstarve 100% turbatööstusmaa) maaüksuseid. Riigivara valitsejaks on Kihelkonna metskond 345 (KÜ 48301:003:0253) maaüksusel

Kliimaministeerium, mille volitatud asutuseks on Riigimetsa Majandamise Keskus ja Toosimaa (KÜ 48301:001:0726), Kuumiraba (KÜ 48301:003:0168) ning Nurga maaüksusel (KÜ 43301:001:0640) Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, mille volitatud asutuseks on Maa-amet.

Eravalduses olevate Kuumi maaüksuste omanik Tornaator Eesti OÜ on kooskõlastanud geoloogilise uuringu tegemise.

Uuringuruum koosneb kahest lahustükist. Taotletava Pelisoo uuringuruumi pindala on 71,75 ha. Uuringuluba taotletakse 3 aastaks.

Taotluse kohaselt on projekteeritud kuni 5 m paksuse turbalasundi sondeerimine käsipuuriga kuni 50 uuringupunktis. Uuritavaks maavaraks on hästi- ja vähelagunenud turvas. Hinnanguline maavara kogus, arvestades kaevandamiskadusid on 200 tuh t. Uuritava maavara võimalik kasutusvaldkond on taotluse kohaselt kütte- ja väetusturvas ning aiandusturvas. Taotletava loa kehtivusaeg on 3 aastat. Uuringu teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ.

Geoloogilise uuringu eesmärk on uuringuruumi geoloogilise ehituse, mäenduslike tingimuste ning turba kvaliteedi hindamine mahus, mis võimaldab maavarade registris aktiivse reservvaruna arvel oleva varu arvele võtta aktiivse tarbevaruna ning täpsustada juba aktiivse tarbevaruna arvel oleva varu kogust ja kvaliteediomadusi.

Uuringuloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (24.11.2023 kiri nr 9-3/23/16897-2).

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub pindalaliselt Pelisoo turbamaardla (maavarade registri registrikaart nr 100) vähelagunenud turba aktiivse reservvaru 6 ja 8 plokiga, vähelagunenud turba aktiivse tarbevaru 4 ja 10 plokiga, hästilagunenud turba aktiivse reservvaru 5 ja 7 plokiga ja hästilagunenud turba aktiivse tarbevaru 3 ja 9 plokiga. Taotletava uuringuruumi teenindusala idapoolsema lahustüki põhja- ja lääneserv külgnevad vahetult Kuumi turbatootmisala (kaevandamisloa nr KL-500001; loa omaja osaühing MV Turvas; kehtiv kuni 28.12.2049) mäeeraldisega. Idapoolsem lahustükk asub peaaegu täielikult Kuumi turbatootmisala mäeeraldise teenindusmaal. Taotletava uuringuruumi teenindusala läänepoolsema lahustüki põhjaserv külgneb vahetult Kuumi turbatootmisala mäeeraldise ja selle teenindusmaaga.

Läänepoolsema lahustüki põhjaosal asuvad III kategooria kaitsealuste liikide *Caprimulgus europaeus* (öösorr; Eesti looduse infosüsteemi kood (edaspidi EELIS kood) KLO9119500) ja *Charadrius dubius* (väiketüll; EELIS kood KLO9119502) elupaigad.

Läänepoolsema lahustüki edelaosa kattub III kategooria kaitsealuse liigi *Myrica gale* (harilik porss; EELIS kood KLO9331387) kasvukohaga ja sama kaitsealuse liigi (EELIS kood KLO9331359) kasvukoht asub läänepoolse lahustüki lõunaservast ~18,8 m kaugusel.

Läänepoolsema lahustüki idaservast vähemalt 22,4 m kaugusel asub II kategooria kaitsealuse

liigi *Podiceps auritus* (sarvikpütt; EELIS kood KLO9119519) elupaik.

Idapoolsema lahustüki idaserv külgneb kohati vahetult maaparandussüsteemiga LUSSU ÜP-157- II (maaparandussüsteemide registri kood 7116950020100001). Läänepoolsema lahustüki idaservast ~10,8 m kaugusel asub sama maaparandussüsteem LUSSU ÜP-157-II.

Läänepoolsema lahustüki lõuna- ja kaguserv külgnevad kohati vahetult maaparandussüsteemi avatud eesvoolu Lussu ÜP-157-II (valgalaga kuni 10 km², maaparandussüsteemide registri kood 71169500201000011M) eesvoolu kaitsevööndiga. Eelnimetatud kaitsevöönd ulatub ka idapoolsema lahustüki lõunaservani. Taotletava uuringuruumi teenindusala lahustükid ei kattu maaparandussüsteemi eesvoolu kaitsevööndiga.

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 400 eurot tasutud 21.11.2023.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

Keskkonnaamet avaldas MaaPS § 30 lõike 2 alusel uuringuloa menetluse algatamise teate 11.12.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest 11.12.2023 kirjaga nr DM-126475-3. Kuni uuringuloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Keskkonnaamet saatis MaaPS § 27 lõike 3 alusel 11.12.2023 kirjaga nr DM-126475-5 uuringuloa taotluse riigivara valitseja volitatud asutusele.

Riigimetsa Majandamise Keskus riigivara valitseja volitatud asutusena kooskõlastas 27.12.2023 kirjaga nr 3-1.1/2023/7646 (KOTKAS 28.12.2023 nr DM-126475-6) Pelisoo uuringuruumis geoloogilise uuringu teostamise riigile kuuluval katastriüksusel Kihelkonna metskond 345 (katastritunnus 48301:003:0253) järgmistel tingimustel:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Saaremaa metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Maa-amet riigivara valitseja volitatud asutusena kooskõlastas 09.01.2024 kirjaga nr 7-1/23/17795-2 (KOTKAS 10.01.2024 nr DM-126475-7) Pelisoo uuringuruumis geoloogilise uuringu teostamise riigile kuuluval katastriüksustel Kuumiraba, Toosimaa ja Nurga (KÜ 48301:003:0168, 48301:001:0726, 43301:001:0640) Järgmistel tingimustel:

1. uuringu tegijal tuleb teavitada Maa-ametit (e-post maaamet@maaamet.ee) ning Kuumiraba, Toosimaa ja Nurga kinnisasjade kasutajat MTÜ Saare EPT Jahiselts (e-post saareeptjahiselts@gmail.com) välitööde tegemisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;

2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada Maa-ametile.

Nimetatud tingimused kantakse uuringuloa täiendavateks tingimusteks.

Keskkonnaamet saatis MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt 11.12.2023 kirjaga nr DM-126475-4 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Saaremaa Vallavalitsus) tähtajaga kaks kuud.

Kohaliku omavalitsuse 06.02.2024 otsuse nr 2-3/111 kohaselt nõustatakse geoloogilise uuringu loa andmisega turba tarbevaru uuringuks Pelisoo uuringuruumis.

Keskkonnaamet pani MaaPS § 30 lõike 5 alusel õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks 01.04.2024 ametlikku väljaandesse

Vastavalt HMS § 49 lõigetele 1 ja 3 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikule ja isikule, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ning taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet edastas loa andmise otsuse ja loa eelnõud menetlusosalistele arvamuse avaldamiseks 01.04.2024 kirjaga nr DM-126475-10.

Saaremaa Vallavalitsus märkis oma 09.04.2024 kirjas nr 8-5/1905-2 (KOTKAS09.04.2024 nr DM-126475-11), et ei esita täiendavaid ettepanekuid.

MV Turvas OÜ märkis oma 08.04.2024 kirjas nr 1-2 (KOTKAS 09.04.2024 nr DM-126475-12), et ettepanekud ja vastuväited puuduvad.

Eraisik edastas 16.04.2024 Keskkonnaametile kirja seoses Pelisoo uuringuruumi geoloogilise uuringuloa taotlusega (KOTKAS 17.04.2024 nr DM-126475-13). Kirjas tunti muret kas uuringuis teostatakse ka isikule kuuluval katastriüksusel ja loodusvarade hoidmise osas. Lisaks küsiti, kelle poole pöörduda, kui maad soovitakse müüa riigile.

Keskkonnaamet vastas kodanikule 25.04.2024 kirjaga nr DM-126475-14, milles kinnitas, et isikule kuuluval katastriüksusel uuringute teostamiseks taotlust esitatud ei ole. Lisaks märkis Keskkonnaamet, et praegu menetletakse geoloogilise uuringu luba. Taotletaval alal kaevandamiseks tuleb esitada kaevandamisloa taotlus. Kaevandamisloa taotlus on eraldiseisev menetlus, mille raames hinnatakse kaevandamise võimalikkust taotletaval alal ja kaevandamisest tingitud võimalikke mõjusid. Ja anti soovitus maa müügi osas.

MV Turvas OÜ tegi ettepaneku seoses Pelisoo uuringuruumi geoloogilise uuringuloa ja otsuse eelnõus oleva täiendava tingimusega nr 4 (KOTKAS 17.04.2024 nr DM-126474-13). MV Turvas OÜ märkis järgmist: *Pelisoo uuringuloa eelnõus on märgitud, et turbauuringu välitööde*

keskkonnamõju minimaalne. Tööd on lühiajalised (eeldatavalt 2 päeva) ning kaks inimest, kes jalgsi maastikul liiguvad ja 200 m intervalliga käsipuuri abil turbalasundit sondeerivad, ei kahjusta taimestikku või ei häiri linde suuremal määral kui teised maastikul liikujad, näiteks matkajad, marjulised või jahimehed. Töid teostav personal on teadlik, et lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine või lindude tahtlik häirimine pesitsusperioodil on looduskaitseaduse § 55 lg6¹ kohaselt keelatud ning töö iseloom ei eelda sellist tegevust. Ka kaitstavate liikide isendite tahtmatu hävitamise või kahjustamise tõenäosus on väga väike. Taotletava Pelisoo uuringuruumi piires registreeritud III kategooria kaitsealused linnuliigid on erialakirjanduse andmeil suhteliselt hilised pesitsejad, öösorr muneb tavaliselt mai lõpul ja väiketüll juuni alguses. Ka uuringuruumi läheduses registreeritud sarvikipütt ehitab oma ujuva pesa mai teises pooles või juuni alguses. Arvestades taotletavas uuringuruumis ja selle vahetus läheduses registreeritud kaitstavate linnuliikide pesitsemise tegelikku aega ning turbauuringute välitöö väga väikest keskkonnamõju, teeme ettepaneku jätta välja osaühingule MV Turvas väljastatava geoloogilise uuringu loa L.MU/520774 täiendav tingimus nr 4 või pikendada uuringu välitööde teostamise perioodi kuni mai lõpuni. Eeldades, et uuringuluba väljastatakse käesoleva aasta aprilli lõpus või mai alguses ja arvestades vajadusega teavitada Riigimetsa Majandamise Keskust ja kohalikku omavalitsust töödest 10 päeva ette, võimaldaks see uuringu välitööd ära teha kohe pärast uuringuloa väljastamist, ilma mitme kuu pikkuse viivitusega.

Keskkonnaamet märgib, et nõustub ettepanekuga ja uuringute teostamist saab lubada ajalise piiranguta, kuid määrab loale järgmise tingimuse: kui välitööde käigus uuringu teostajate lähedal muutuvad linnud ärevaks, siis sellest kohast tuleb eemalduda koheselt ja seal tehakse töö peale üldist lindude pesitsusaega, st alates 1. augustist.

Keskkonnaamet täiendas loa ja otsuse eelnõusid ning edastas need uuesti menetlusosalistele arvamuse avaldamiseks 29.04.2024 kirjaga nr DM-126475-15. Sama kirjaga küsiti arvamust ka loa taotlejalt.

Ette antud aja jooksul vastas osaühing MV Turvas, kes märkis, et vastuväited puuduvad (KOTKAS 09.05.2024 nr DM-126475-16).

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloa alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt uuringuloa saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloa andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) kohustuslik *KeHJS* § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, *KeHJS* § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele *KeHJS* § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. *KeHJS* § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju

hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹⁴ (edaspidi *määrus nr 224*). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloo alusel võib hüdroteoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punkti 1 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ (registrikood 11206437, aadress Männiku tee 104, Nõmme linnaosa, Tallinn, 11216 Harju maakond).

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ning jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse (edaspidi *JäätS*) § 35² tähenduses tuleb uuringuloo taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest.

Uuringuloo taotluse kohaselt Pelisoo uuringuruumi geoloogilise uuringu käigus ei teki kaevandamisjäätmekava. Proovipunktidest võetud materjal pakitakse proovikottidesse ning kasutatakse ära laboratoorsete katsetuste tegemiseks. Seega ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis osaühingu MV Turvas esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloo menetlemiseks.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Vastavalt MaaPS § 35 lõike 1 punktile 1 keeldutakse uuringuloo andmisest, kui uuringuloo andmisel puudub riigivara valitseja või tema volitatud asutuse nõusolek. Riigimetsa Majandamise Keskus nõustus 03.01.2024 kirjaga nr 3-1.1/2023/7891 (KOTKAS 03.01.2024 nr DM-126572-6) ja Maa-amet nõustus 09.01.2024 kirjaga nr 7-1/23/17795-2 (KOTKAS 10.01.2024 nr DM-126475-7) uuringute tegemisega tingimustel, mis lisatakse antava uuringuloo täiendavateks tingimusteks. Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 1 kohast keeldumise alust.

Menetluse käigus ei ilmnenu MaaPS § 35 lõige 1 punktidest 2-5, 8, 11 ja lõige 2 punktidest 2-3 tulenevat keeldumise alust, mistõttu neid käesolevas korralduses ei käsitleta.

Pelisoo uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 11). Lõunapoolne lahustükk kattub III kaitsekategooria liikide – öösorr (*Caprimulgus europaeus*) ja väiketüll (*Charadrius dubius*) – leiukohtadega. Samuti jäävad piirkonda (Järise hoiualale) paljude teiste kaitsealuste linnuliikide leiukohad. Ligikaudu 625 m kaugusele põhjapoolsest ja ligikaudu 760 m kaugusele lõunapoolsest uuringualast asub Järise hoiuala (EELIS kood KLO2000307), mis kuulub Järise loodusalana Natura 2000 võrgustikku. Lisaks jääb Jõngu katastriüksusele II kaitsekategooria liigi – sarvikipütt (*Podiceps auritus*) – elupaik.

Looduskaitseseaduse § 55 lg 6¹ kohaselt on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal.

Sellest tulenevalt määrab Keskkonnaamet loale järgmise täiendava tingimuse: kui välitööde käigus uuringu teostajate lähedal muutuvad linnud ärevaks, siis sellest kohast tuleb eemalduda koheselt ja seal tehakse töö peale üldist lindude pesitsusaega.

Ligikaudu 2,3 km kaugusel on registreeritud ka I kaitsekategooria liigi – merikotkas (*Haliaeetus albicilla*, EELIS kood KLO9126345) – elupaik ja Kiruma merikotka püsielupaik (EELIS kood KLO3000187). Ligikaudu 3 km kaugusel on registreeritud teine I kaitsekategooria linnuliik – must-toonekurg (*Ciconia nigra*, EELIS kood KLO9126346) ja Küdema must-toonekure püsielupaik (EELIS kood KLO3002090).

Tegu on alaga, kus 0 m – 3 km kaugusel on nii I, II kui ka III kaitsekategooria liike. Lisaks Natura alad (k.a loodusdirektiivi elupaigatüübid). Uuringu teostamist pole alust keelata, kuid märgime, et seal kaevandamisel on väga oluline kumulatiivne mõju ja võibolla ka võimalik mõju Järise hoiualale.

Pelisoo uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää muinsuskaitseobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 3).

Uuringuloa andmisest keeldutakse MaaPS § 35 lõike 1 punkti 9 alusel, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huviga.

Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt kindlasti olulist informatsiooni, mistõttu uurimistöö tegemine ei ole teadaolevalt vastuolus riigi huviga.

Keskkonnaamet märgib, et varasematele kogemustele ja aastatepikkusele praktikale tuginedes saab väita, et pinnakatte maavara geoloogiliste uuringute teostamisega kaasnevad keskkonnamõjud on minimaalsed. Geoloogilise uuringu mõju kestvus on lühiajaline ega ulatu uuringuruumi piiridest väljapoole, välitööd kestavad üldjuhul mõned päevad. Uuringuauatud vajuvad turba plastsuse tõttu pärast käsipuuri väljatõmbamist kinni.

Vastavalt MaaPS 35 lõike 2 punktile 1 keeldutakse uuringuloa andmisest, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning osaühing MV Turvas ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade seisuga 20.05.2024).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

Tulenevalt HMS § 3 lõikest 1 võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Geoloogilise uuringu loa omajale kehtivad kõik asjakohased õigusaktides (nt maapõueseadus, keskkonnaseadustiku üldosa seadus, keskkonnatasude seadus, atmosfääriõhu kaitse seadus, veeseadus, looduskaitse seadus, jäätmeseadus jt) sätestatud nõuded. Sellest tulenevalt ei ole tarvidust geoloogilise uuringu loal täiendavate tingimuste osas dubleerida õigusaktidega juba reguleeritud. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Riigimetsa Majandamise Keskus riigivara valitseja volitatud asutusena kooskõlastas 27.12.2023 kirjaga nr 3-1.1/2023/7646 (KOTKAS 28.12.2023 nr DM-126475-6) Pelisoo uuringuruumis geoloogilise uuringu teostamise riigile kuuluval katastriüksusel Kihelkonna metskond 345 (katastritunnus 48301:003:0253) järgmistel tingimustel:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Saaremaa metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Maa-amet riigivara valitseja volitatud asutusena kooskõlastas 09.01.2024 kirjaga nr 7-1/23/17795-2 (KOTKAS 10.01.2024 nr DM-126475-7) Pelisoo uuringuruumis geoloogilise uuringu teostamise riigile kuuluval katastriüksustel Kuumiraba, Toosimaa ja Nurga (KÜ 48301:003:0168, 48301:001:0726, 43301:001:0640) Järgmistel tingimustel:

1. uuringu tegijal tuleb teavitada Maa-ametit (e-post maaamet@maaamet.ee) ning Kuumiraba,

- Toosimaa ja Nurga kinnisasjade kasutajat MTÜ Saare EPT Jahiselts (e-post saareeptjahiselts@gmail.com) välitööde tegemisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada Maa-ametile.

Pelisoo uuringuruumi uuringuloale seatakse järgmised täiendavad tingimused:

1. Uuringu läbiviijal tuleb teavitada välitööde läbiviimisest e-posti teel RMK Saaremaa metsaülemat, Maa-ametit ja MTÜ Saare EPT Jahiseltsi vähemalt 10 kalendripäeva ette
2. Kui Kuumiraba, Toosimaa ja Nurga kinnistul on vaja geoloogilise uuringu raames teha raiet, tuleb sellest teatada Maa-ametile.
3. Kui Kihelkonna metskond 345 kinnistul on vaja geoloogilise uuringu raames teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.
4. Kui välitööde käigus uuringu teostajate lähedal muutuvad linnud ärevaks, siis sellest kohast tuleb eemalduda koheselt ja seal tehakse töö peale üldist lindude pesitsusaega, st alates 1. augustist.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Pelisoo uuringuruumi teenindusala plaan.pdf

Teadmiseks: Maa-amet, Riigimetsa Majandamise Keskus, Saaremaa Vallavalitsus, Tornator Eesti OÜ

Merike Rosin
vanemspetsialist
maapõuebüroo